

Izhaja vsak petek dopoldne. Izdaja konsorcij Malega lista. Naslov: Mali list, Trieste, casella centro 37. — Urad: via Valdirivo 18-III.

Odgovorni urednik: dr. L. BERCE.

POSAMEZNA ŠTEV. 30 STOTINK.

NAROČNINA za celo leto 10 L., pol leta 5 L., četrt leta 3 L. — IZVEN ITALIJE celo leto 24 L., pol leta 12 L., četrt leta 6 L.

MALI LIST

TEDNIK ZA NOVICE IN POŠTO

CENA OGLASOV IN OBJAV

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

za vsako vrsto in vsebino

Mali koledar.

Sobota, 22.: Demetriji in Honorati, uč.; — Nedelja, 4. adv. 23.: Viktorija, v.; — Ponedeljek, (strog post), 24.: Iam in Eva; — Torek, 25.: Rojstvo spodovo; — Sreda, 26.: Štefan, prvi uč. (nezapovedan praznik); — Četrtek, 27.: Janez Evangelist; — Petek, 28.: dolžni otročiči.

Majhne novice.

Prihodnja številka.

«Malega lista» bo izšla tako, da jo do bravec imeli že za Novo leto v krah.

Važne spremembe.

Vladar je sprejel odstop kolonialnega ministra Federzonija in podtajnika Bolna. Ministrstvo za kolonije je prevzel Mussolini. De Bono je pa podministr. Odstopila sta tudi guvernerja Trilitanije in Cirenajke, ki se združita v o pokrajino pod maršalom Badogliojem. Dje so odstopili predsednik najvišjega čunškega dvora, predsednik državne sveta Schanzer, ki postane državni nister (brez portfelja) in načelnik (ba milice Bazan. To mesto prevzame. ruzzi dosedanji guverner Cirenajke. Glavni tajnik bo hodil stalno na seje nistrov.

Tudi med prefekti so nekaj spremeli. Nekdanje goriški podprefekt Piora pojde za prefekta v Trident.

Smrt pod razvalinami.

23 letni Bašin Emil iz Solkana je bil ez roke in slep na eno oko. Preživljal je s pobiranjem starega železa.

V soboto zjutraj je šel v podrtr Lenasev mlin. Tam opazi železen drog, ki moel iz zidu. Bašin začne drog prekat, da bi ga potegnil ven, tedaj se vsuje na nesrečneža strop in ga zaje. V nedeljo zjutraj so ga našli mrtvepod razvalinami.

Predsednikovo pismo.

N. E. predsednik vlade je poslal znamu Gaydu uredniku «Giornale d'Italia» 40.000 lir v podporo številnim nskim družinam. — V spremnem smu pravi, da brez teh družin s številmi otroci bi bila narodova prihodost ogrožena. Resničnost je včasih uta. Toda dosti je nevarnih reči: ngalski levi, komarji od mrzlice, najlj pa bodasti optimizem. Takšne so sede gospoda Vodjeca.

Božič na Turškem.

Turški pisatelj Ahmet Hašim bej je listu «İkdam» prišel na dan s predlom, naj se tudi na Turškem vpelje aznavanje božiča. Pravi, da se v Evropi teh praznikov sleherni veseli, zakaj se jih tudi Turek ne.

Študentovski obisk.

Pretekli teden so se kazali po Trstu svojih slikovitih rilčastih klobukih identije iz Padove. Bili so lepo sprejein so smeli brez listka v kino.

Prevratniki.

Preteklo sredo je posebni tribunal v mu obsodil na dve do deset let ječe st tržaških komunistov in dve šivilji. dolženi se komunistične agitacije in so hoteli napasti vladarja, ko se je ni v maju mudil v Trstu.

Ganljiva zgodbia.

V ponedeljek 14 dni je prišla z jutratim vlakom v Beograd 7 letna deklica. upno se je ozirala po peronu. Prebal je ubogi otrok in stiskal pod pazho svojo polomljeno punčko, v deki pa je nosil majhno torbico z malo a in kruha.

Srečne božične praznike vsem bravcem in prijateljem želita

Uredništvo in uprava.

Deklico so poklicali v postajni urad. Vsem se je smilila. Tu so šele opazili, da ima okrog vratu verižico s pločevino. Na eni plati je bilo vrezano: «Sonja Grabowska, Moskva», na drugi pa: «Dimitrij in Olga Grabowska, Beograd».

Deklece je med ihtenjem povedalo, da je pripotovalo iz Moskve in da išče svoje starše, ki so morali pobegniti pred boljševiki. Majhna Sonja je živila nekaj časa pri stari materi na Krimu. Od ondi sta se preselili v Moskvo. Tu sta zvedeli, da sta Sonjina mamica in atek v Beogradu. Uboga Sonjica je res 4. decembra šla iz Moskve — vsi so jo pustili skozi, ko je zatrjevala, da išče mamico in ateka — ter je našla svoje starše. Božje detece jim daj srečen božič!

Bravcem!

Prihodnji številki bomo priložili poštne položnice za prihodnje leto. Naročnino za pol leta 5 lir, za celo 10 lir, plačajte čimprej da uprava ne bo imela sitnosti. Kdor tekom januarja naročnine ne poravnava, ne dobi več lista!

Le eno rečemo: Smo uverjeni, da ta opomin na naše bravec in prijatelje zadostuje!

Iz stranke.

Izredni komisar tržaških fašistov je sklical vsa udruženja in društva, ki spadajo pod okrilje fašja. Dal jim je navodila za bodoče delo.

Pohvalimo!

Glavni tajnik Turati je izdal okrožnico, kjer prepoveduje fašistovskim odvetnikom braniti pred sodiščem take babice in zdravnike, ki so pomagali pri odpravi ploda.

Lovor na grob.

V petek 14. t. m. so po celi Skandinaviji slovesno obhajali spomin slavnega raziskovalca Roalda Amundsena. Amundsen se je ponesrečil ko je hotel rešiti Nobila.

Rastite in množite se!

V Milanu so odpustili iz službe 30 brzojavnih uradnic, ker so se omožile ali pa so že imele fanta izbranega. Uboge punce so se obrnile na Vodjo, ki je posegel v zadevo.

Božični mraz.

Komaj snoči je živo srebro v toplomeru padlo pod ničlo. Godrnjamo, da je mraz, pa je bilo lani krog božiča po celih 3 stopinj pod ničlo. Letos bo božič torej bolj «topel».

Umirajoči maršal.

Slavni maršal Lojz grof Cadorna počasi umira. Imel je poapnjenje žil. Maršal leži že par dni v nezavesti v nekem hotelu v Bordigheri. Smrti pričakujejo sleherni trenutek.

Pometen ukrep.

«Uradni list» objavlja, da je treba strogo kaznovati tiste, ki telefonirajo svinjarije ali pa da dražijo.

Plačo si zvišajo.

Francoski poslanci so sklenili, da si zvišajo plačo od 45.000 na 60.000 frankov letno.

Moderna šola.

V vse šole po Pragi mislijo vpeljati radio (brezžični brzojav).

V spomin materi.

Udruženje vojnih pohabljenecv je položilo na grob Roze Maltoni Mussolini velik venec. Mussolini je tovariš vojnih pohabljenecv; ranjen je bil nad Tržičem.

Kraljev dar.

Udruženje mater in vdov padlih vojakov je prejelo od vladarja v dar kraljevo vilo v Bordigheri. Vila je bila last rajne kraljice Margerite.

Potegon.

Na Poljskem je prišlo v navado, da pošljejo po pošti bombe na uredništva listov. — Oni teden je poljski novinar v Berlinu Thadeusz Haller dobil paket. Zgledal je kot, da je bomba ali peklenški stroj notri. Poklicana policija je brž dala nevarni zavoj zakopati na samotni daleč od mosta. V Varšavi so pa listi kar posebne izdaje priradili z močnimi naslovi. «Napad s peklenjskim strojem na našega časnikarja».

Čez nekaj dni se pa oglasi Hallerjev prijatelj, da se je hotel pošaliti. V zavoju je bila le ura budilka.

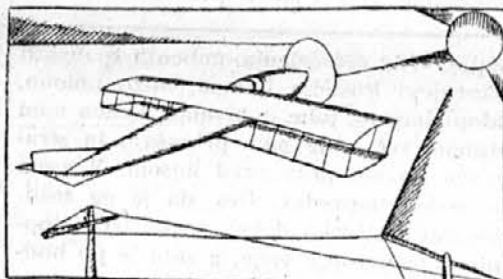
Srce je počilo.

neki vdovi na Vestfalskem, ko je zvedela, da je tudi njena dva sinova zasulo v rudniku.

Odlikovani.

11. t. m. je švedski kralj slovesno razdelil odlikovancem Noblove nagrade. Navzoči so bili odlikovancev: nemška profesorja Wieland in Windaus ter pisateljica Sigrid Undset. Francoski poslanik pa je zastopal odsotna odlikovanca modroslovca Bergsona in zdravnika Nicolleja.

Med teh pet odlikovancev so razdelili 1.700.000 frankov.

PO SVETU

Nov načrt.

Časopisni glasovi se širijo, da je Korošec izdelal nov načrt za preuredbo ustave. Po tem načrtu bi Jugoslavija obsegala tri samoupravna državna ozemlja: Slovenijo, Hrvaško s Slavonijo ter z manjšim delom Bosne in Hercegovine, ostalo bi bilo srbsko državno ozemlje.

Skupaj bi imeli zunanjo politiko, vojsko, pošto in brzojav. V glavni parlament bi pošiljali svoje zastopnike iz parlamentov v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu.

S takim načrtom bi bila baže tudi zagrebška opozicija zadovoljna.

Kmečka zmaga.

Pri zadnjih državnoborskih volitvah v Romuniji je Manieva kmečka

MIHEC: Vsi ministri in pismarji tam na seji so se zbrali. Pravijo, da sveti mir radi bi Evropi dali.

JAKEC: Nikdar iz palač visokih in ne iz razprav globokih — svetonočno le zvonjenje, nam naznanja odrešenje.

stranka dobila 345 poslancev. Liberalci, ki so imeli prej vso moč v rokah, so padli na 14 poslancev.

Francosko-italijansko prijateljstvo.

V Laganu sta se naš in francoski zastopnik dolgo razgovarjala. Pariški «Temps» pravi ob tej priliki: «Zboljšanje francosko-italijanskih razmer je bilo vedno poglobljena skrb vlad v Parizu in Rimu. Znano je, da je le ostro pisanje časopisov zastran zadnjih dogodkov zelo otežkočilo delo francoski in italijanski diplomaciji».

Te «Tempsove» vrste ponatiskujejo vsi glavni listi v državi.

Zagreb.

V ponedeljek 17. t. m. je obhajal jugoslovanski kralj Aleksander svoj rojstni dan. Nekatere zagrebške kmečko demokratske organizacije so sklenile, da ga ne proslavijo.

Delavska zmaga.

Stari konservativci in časopisni kralj lord Rothermeer je začel oznanjati v svojih listih, da bodo pri prihodnjih volitvah na Angleškem zmagali laburisti (delavska stranka). Konservativna stranka se je preživela, pravi lord, ki je sam konservativec.

Vojne se jim če!

Bolivija in Paraguay sta si že v laseh zastran mej. Zdaj so se jeli vjedati še v Kolumbiji. Kregajo se z Amerikanci zaradi bananskih plantaž pri sv. Marti. Osem Amerikancev so že poklali.

V Evropi smo se lasali pred desetimi leti, zdaj kaže, da se Amerikancem hoče.

Hoover v nevarnosti.

Izvoljeni ameriški predsednik Hoover potuje po južni Ameriki. V Argentini so odkrili zaroto proti njemu. Baže so jo pripravljali nasprotniki Zedinjenih držav, ki se boje, da bi le-te tudi južne Amerike ne pobasale v svojo malho.

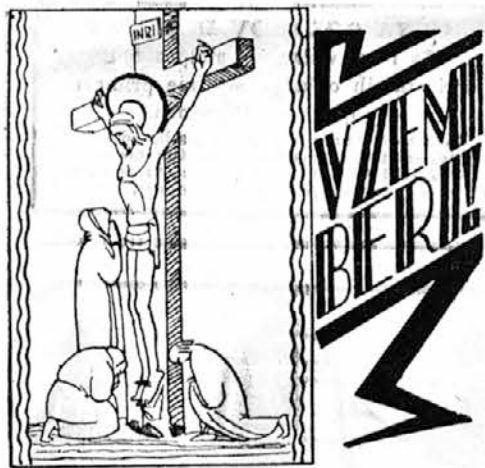
Pevec pravi...

Madžarski listi so prejšnji teden debelo prinesli, da se je sloviti ruski basist Šaljapin izjavil za revizijo trianon-ske pogodbe. Madžari, da morajo dobiti še Slovaško, Erdelj, Banat i. t. d.

V nedeljo so pa isti listi objavili Šaljapinovo «Poslano»: Ni res... da sem tako izjavil.

Modrost.

Ce poreče kdo: Ljubim Boga, a sovraži svojega bližnjaka, je lažnik, zakaj kdor ne ljubi svojega bližnjega, ki ga vidi, kako more ljubiti Boga, ki ga ne vidi?

Četrta adventna nedelja.

1.) Sveti božični prazniki trkajo na vrata. Polni nestrpnega pričakovanja poslušamo, kdaj bo udaril skrivnostni polnočni zvon in oznanil svetu: Kristus se je rodil!

Čimbolj se bližamo jasecam, tembolj pristrčno nas vabi Cerkev v svojih molitvah, naj vendar odpremo na stečaj vrata svojih src in uravnamo pot za novorojeno Dete. Odpri pismo, ki ga je pisal učitelj narodov apostol Pavel Korinčanom! Kaj najdeš zapisanega? «Ne sodite, dokler ne pride Gospod, ki bo razveljil, kar je v temi skritega in razodel misli src!»

Poslušaj evangelij! Zadnji prerok stare zaveze Caharijev sin Janez pristrčno pozivlja: «Pripravite pot Gospodu, izravnajte njegove steze!» Poslušaj duhovne dnevnice, ki jih molijo mašniki! Na sveto božično vigilijo sporočajo preroksko vsej zemlji radostno oznanilo: «Danes veste, da bo prišel Gospod in jutri boste videli Njegovo slavo!» — Vse povsod doni radosten klic in pristrčen opomin: «Rešnik se bliža!»

2.) Sveti Bernard je pred božičem pridigal tako-le: «Zdelo se mi je, da se igram s tovariši na velikem mestnem trgu. Med tem pa sedi kralj v sodni palači in me obsodi na smrt. To grozno vest dozna edini kraljevski sin. Brž snamem kreno z glave, odloži kraljevska oblačila, ogrne se v spokorni plašč in hiti iz palače ven na trg. Pri vratih se srečava: «Kam pa, moj Kralj? Bosonog si, bled, objokan, v rasevino odel?» «Grem», tako mi odgovarja, «da umrjem mesto tebe!» Zgrozil sem se ob tej vesti in umolknil.

V tej sliki nam je sveti pridigar nazorno pojasnil veliko rešilno delo Stvarnika. Človeštvo se je igralo na svetovnem pozorišču in napravilo — milost. Hudič je dobil partijo. Smrtna kazen je bila izrečena nad svetom. — Tedaj je pa stopil Sin božji pred svojega Očeta, odločil svetlo odelo božanstva, oblekel

revni plašč človeškega telesa in stopil iz palače večnosti v časovje: iz nebes je prišel v človeški podobi na zemljo. «Bog je svet tako ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da se, kdor vanj veruje, ne pogubi, temveč ima večno življenje» (Ian. 3. 16).

3.) Zdaj je zopet sveti Gospod na potu k nam. Danes pošilja poslednjičkrat v evangeliju svojega spokornega klicarja, ki kliče: «Pripravite pot Gospodu! Odpri mu srce! Sprejmite Ga!» — Pred vrati stoji in trka — ne zapodimo Ga proč! Nekoč je hodil po Betlehemu od vrat do vrat, od hiše do hiše, pa mu niso odprli. «Njegovi ga niso sprejeli».

Na to sveto božično noč naj ne bo hiše v naši deželi, da mu ne bi na stečaj odprla vrata!

Brezpomembni so običaji svetega večera, nič ne velja svetlo božično drevo, odveč so jasele, ako Gospod ni našel jasele v naših bornih dušah!

Bil je vojak, ki je stal na straži pred zaprtimi trdnjanskimi vrati. Naenkrat pride njegov stotnik. Vojak vstane, salutira in stoji ravno kot kip. Stotnik ga nekaj časa gleda, nato pa reče: «Dečko,

tvoji pozdravi mi niso dovolj, vrata odpri, da lahko ostopim!» Tudi novorojeno Dete hoče vstopa! Odprimo mu na stečaj svoja revna srca.

4.) Revna srca? I kajpada: revna, temna, trudna! Kaj pa si brez Boga, srce človeško? Noč si, v kateri ne sveti niti ena zvezdica. Kaj si brez Zveličarja, duša človeška? Zemlja si, mrzla in ledena, brez cvelja in zelenja. Če si pa Kristusu postlal jasli, je svetlo v tvojem srcu kot po dnevi, cvetoče rože kreposti duhte v njem, brezskrbno pevajoča ptička si, ki je po dolgih blodnjah dospela v gnezdo.

5.) Če nimaš Gospoda Boga v svoji duši, poišči ga v teh dneh. Znižaj hribove ošabnosti, zasuj mlakuže nečistovanja, zgadi ostre kamne sovraštva in nevoščljivosti, pa boš videl božje zveličanje.

Bratje, sestre! Nebeško Dete prihaja. Revidirajmo svoje duše, pripravimo na njegov prihod družine!

Božič nam bodi sveti dan, ki bo prenovil naše duše in vlijil vanje svetonočni mir, ki smo ga tako zelo potrebni!

Kaj nam z dežele pišejo

NOVA SUŠICA.

Zopet je nelzprosa jetika zahtevala svojo žrtev. Dne 7. 12. 28 ji je po dolgem trpljenju podlegel naš sovaščan Franc Stradjot. Bil je še mlad, rad bi bil še živel; iz njegovih zenic je sijala mladost, v njegovi duši je bilo cvetje — sanje. Ravno na praznik Breznadežne, ko smo ga spremljali na kraj, ki loči življenje od smrti, kjer izgine smeh z naših lic, bi bil izpolnil 23. leto. Pokojni je bil dober mledenec, edina opora materi in nedoraslim bratoma. Tihi mrak se je še spuščal v dolino, ko se je razlegel otočni spev pesmi «Jamica tiha» in «Vigred se povrne» Naj ljubi Bog podeli mir in srečo njegovi duši, katere mu ni nudilo življenje!

V dveh letih smo zgubili že tri mladence v najlepši dobi; vsi trije so žrtve tuberkuloze.

Št. VID pri Vipavi.

Od 2. do 9. decembra so imeli č. g. misijonarji iz Mirna v naši župni cerkvi sv. misijon. Ljudi je bilo zmeraj polno. Škoda, da je dež preprečil veličastno sklepno procesijo. Bog daj obilo uspehov v dušnem življenju!

DIVAČA.

Dne 11. t. m. je umrla mladenka Sabina Rijavec. Rajnica je bolehalo dolgo časa, posebno hudo pa je trpela zadnje leto. Podlegla je jetiki v najlepši dobi svojega življenja, stara komaj 23 let. Pokopali smo jo naslednji dan ob 4. uri popoldne. Naj v miru počiva!

IZ JELŠAN.

Dne 7. t. m. je umrl nagle smrti naš dobi vaščan in gospodar Anton Dekleva v starosti 69 let star je bil v letih toda srce njegovo in volja, pa je bilo mlado. Še kot mlad fant je bil cerkveni pevec in tako tudi do zadnjega. Pa tudi pevec smo imeli veliko spoštovanje do njega. Če ga kakšno nedeljo ni bilo, hitro smo prašali, kje je naš stric Rus.

Pred mesecem in pol smo pokopali tudi vaškega mladega fanta. Po pogrebu kot imamo pri nas navado, bil je tudi naš Dekleva z nami. Seveda vsel se je blizu pevcev. Nato mu reče ena od pevk: «Stric, dajte kmalu umret, da bomo tudi Vam peli, dokler smo še tako vsi skupaj». Ni se užalil. Vstal je in vse se je smejalo nad njim ko reče: «Poglejte kako me spoštujejo. Že naprej se Vam prav lepo zahvalim». Potem smo njemu še enkrat na ljubo zapeli njegovo «V dolini tihi».

Šalili smo se takrat; in res prvi je umrl po tistem pogrebu. Zjutraj je bil pri zorni maši zdrav in vesel, zvečer je bil že mrtev. Zadel ga je srčna kap. Strica Rusa ni več! Bog mu daj dobro!

TRNOVO-BISTRICA.

V torek dne 11. t. m. smo spremili k večnemu počitku ob številni udeležbi občinstva Jožefo Benigar, po domače Zajčevko. Še zadnje dni smo jo videli pri zornih mašah in pri mizi Gospodovi. V nedeljo zjutraj je šla k prvi sv. maši in med potjo jo je zadela kap. Njeni otroci, ki so šli za njo v cerkev, našli

so jo na poti nezvestno. Še isti dan ob 3 popoldne je izdihnila svojo blago dušo. Zapustila je moža, šest otrok, staro očeta in mater.

Zalujoči družini izrekamo naše sožalje. Dobra mati Vas je le telesno zapustila. Nad zvezdami vživa rajsko plačilo za svoj trud in moli za vas.

ŠMARTNO v Brdih.

Prav lepo poje sedaj cerkveni pevski zbor. Zato gre hvala preč. gžupniku Grilancu, vztrajajočim pevkam iz Imenja in organistu. Imamo dve pevki, ki sta na čoru že šesto leto.

Povedati moramo, da imamo tudi ponočno plesno šolo na nekem skednju. Dekleta se je prav pridno udeležujejo, češ, tista, ki je ponoči doma ničesar ne ve in ne zna.

Dekleta, dekleta, ne mislite, da ste premodre ponoči, ker vaša modrost je norost. Ples pustite za pust, saj bo prišel kmalu in vam prinese kolače in hlače. Sedaj v adventu pa nosi sv. Miklavž konjičke in — narjene Maričke.

Zatorej, fantje, razločujte advent od pusta. Glejte, kakšna pamet, če gre kdo k vojakom: ples, če gre kdo v Ameriko: ples, če se kdo vrne: ples.

Bi ne bilo bolje tega manj, pa več lepega branja?

MIREN.

9. t. m. smo imeli celodnevno češčenje. Čez 400 moških je pristopilo k mizi Gospodovi. Lepo! — Nekaj dela je zopet prišlo v vas. Zadruga je dobila precej naročil od vojaštva. Ljudstvu je s tem dosti pomagano. Sivajo tudi doma. Toda en opomin: ne zapravite prisluznega denarja kar sedaj, treba je misliti tudi ko dela ne bo!

Naši izseljenci so pisali domov. Moramo povedati, da se prav nič ne pohvalijo.

IZ ŠEMPASKE FARE.

Dosti se bere o raznih krizah, a o nrajni krizi le malokdo katero zine. Če se tu ne lotimo dela, zaman so upi v boljše čase. Pri nas smo imeli tridnevnik, ki jo je vodil č. g. dr. Brumat iz Gorice.

Toda je že tako, da se še vedno dobe fantje, ki zjutraj radi poležijo, punčke pa spijo.

BATUJE.

Nekaj časa že ni pri nas šolskega pouka. Pojavile so se namreč ošpice med otroci; pa ni nič hudega.

Ni prav lepo, da neki fantalini ponoči z gramofonom okrog rogovilijo. Počakajte na pust!

RICMANJE.

V Ricmanjih imamo prav čudne mesarje. Obnašajo se tako kot da bi oni nam plačevali, če pridemo po meso, ne pa mi k njim. Trgovci ali obrtniki mora drugače raynati z odjemalcem in se zavdati, da je on zastran njih, ne pa kupci zastran trgovca.

In vrnivši se v svojo celo, je Švejk poročal vsem aretirancem, da je takole zasliševanje jako zabavno. «Nekoliko kriče na vas in naposled vas zapode.»

«Včasih,» je nadaljeval Švejk, «včasih je bilo še huje. Čital sem knjigo, da so obtoženci morali hoditi po razbeljenem železu in piti raztopljen syneec, da bi se poznalo, ali so nedolžni. Ali pa so mu deli noge v španske škornje in ga obesili in natezali na lestvi, ako ni hotel priznati, ali so mu žgali boke z bakljo, kakor so to storili svetemu Janezu Nepomuku.»

Včasih so potem človeka še razčetrili ali ga nateknili na kol nekje ob muzeju. In ako so ga vrgli le v stolp za stradanje, se je počutil tak človek kakor preroben. Danes je to špas, biti zaprt! je pripovedoval Švejk z zadovoljstvom

dalje. «Nič četrtenja, nobenih španskih škornjev! Postelje imamo, mizo imamo, klopi imamo, juhe dobivamo, kruha nam dajejo, vrč vode nam prinašajo in stranišče imamo prav pred nosom. V vsem je videti napredek. Res, da je na zasliševanje nekoliko daleč, preko treh stopnic v nadstropje višje, a zato je po hodnikih čisto in živo. Tu vedejo enega sem, drugega tja, mlade, stare, moške in ženske. Veseli vas, da vsaj niste sami tukaj. Vsak gre zadovoljen svojo pot in se mu ni treba bati, da mu porečejo v kanceliji: «Tak smo se posvetovali in sklenili, da boste jutri razčetrjeni ali sežgani, kakor si želite.» To bi bilo gotovo težko razmišljanje, in mislim, gospodje, da bi bil marsikdo izmed nas v takem momentu ves prepal. Ja, danes so se razmere že izboljšale na našo korist.»

Pravkar je Švejk zaključil svoj zagovor: modernega jetništva, ko je paznik odprl dveri in zaklical: «Švejk, oblecite se, da greste na zaslišanje!»

«Saj se oblečem,» je odgovoril Švejk, «proti temu nimam ničesar, ali bojim se, da je to zmota, ker so me že enkrat zapodili od zaslišanja. In potem se bojim, da bi se tile gospodje, ki so tu-

kajle z mano, ne jezili name, da grem oni niso bili tam niti enkrat. Gospodje bi lahko postali ljubosumni...»

«Ven in ne čenčajte!» je bil odgovor na gentlemanski švejkov izraz.

Švejk je zopet stal pred gospodom zločinskega tipa, ki ga je brez vsakega uvida vprašal trdo in neomajno: «Ali priznavate vse?»

Švejk je uprl svoje dobre, modre oči na neizprosne človeka in rekel mehko: «Ako želite, blagorodje, da priznam, pa priznam; meni to ne more škoditi. Če pa rečete: Švejk, ne priznajte ničesar, bom tajil magari do svoje smrti.»

Strogi gospod je nekaj pisal po aktih, nato je podal Švejku pero in ga pozval, naj se podpiše.

In Švejk je podpisal Bretschneiderjevo ovadbo in tole pripombo:

Vse zgoraj navedene obtožbe proti meni temelje na istini.

Jože Švejk.

Ko je podpisal, se je obrnil k stroge- mu gospodu:

«Ali naj podpišem še kaj? Ali pa naj pridem šele jutri?»

«Jutri zjutraj vas odvedejo h kazens- kemu sodišču,» je bil odgovor.

«Obkorej, blagorodje? Prekleta se bojim, da bi ne zaspal!»

«Ven!» je zarjulo danes že drugič na Švejka z druge strani mize, pred katero je stal...

Vračajoč se v svoje zamreženo novo stanovanje, je rekel Švejk spremljajo- čemu stražniku: «Tu gre vse kakor na- mazano.»

Takoj, ko so se za njim zopet zaprle dveri, so ga sojetniki obsuli z raznimi vprašanji, na katera je Švejk odgovoril jasno:

«Pravkar sem priznal, da sem ubil nadvojvodo Ferdinanda.»

Šest mož se je prestrašeno skrčilo pod ušivimi odejami, edini Bosanec je rekel: «Dobrodošli!»

Ko je lezel Švejk na postelj, je rekel: «Neumno je, da nimamo tu budilke!» —

Zarana pa so ga zbudili tudi brez bu- dilke in točno ob šestih so odpelirali Švejka v zelenem Antonu» (Voz za jetni- ke) na deželno kazensko sodišče.

«Jutranja ura zlata ura!» je dejal Švejk sopotnikom, ko je »zeleni Anton» zavil iz vrat policijskega ravnateljstva.

Kaj se vam zdi,

pastirčki vi...?

In ti, Betlehem Efrata, si sicer majhen med Hsočniki Judovimi pa iz tebe mi izide, ki bo gospodovalec v Izraelu.

Rojstvo.

Betlehem je bil natlačen s tujci. Tudi prostor, ki ga je imel vsak večji kraj za prenočevališče tujih potnikov, je bil napolnjen. Marija in Jožef nista našla strehe pri ljudeh v rodnem mestu svojega kraljevega pradedu. Kako do pičice, so se izpolnjevale besede sv. Janeza o Jezusu: *V svojo last je prišel, in njegovi ga niso sprejeli.* Že pri rojstvu so ga nevede pahnili Judje od sebe; tako se mu je godilo celo življenje, najbolj pa ob njegovi smrti.

Sveta dvojica si poišče zunaj Betlehema varnega prostora. V duplini, v katero so pastirji ob času kake nevihte spravili živino, sta prenočila. Tu v boričem hlevu, v hladni zimski noči — po splošnem krščanskem izročilu od 24. na 25. dan grudnia — se dopolnijo dnevi, da je prečista Devica rodila božjega Sinu. Brez bolečin, v neoskrunjenem devištvu, se čudežno rodi sveto dete. Marija ga sama povije v plenice in položi v jasli. Revnejše, skromnejše ne more biti rojstvo nobenega človeka. Hlev in jasli so nam živ dokaz milosti našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki je za nas postal revež, ko je bil bogat, da bi mi obogatili po njegovi revščini. Kakor ob smrti tako tudi pri rojstvu Sin človekov ni imel, kamor bi položil svojo glavo.

Krščansko izročilo nam pripoveduje, da sta bila v hlevu vol in osel; to se brez dvojbe ozira na besede preroka Izaija: *Vol pozna svojega lastnika in osel jasli svojega gospodarja; Izrael pa me ne pozna, in moje ljudstvo me ne ume.* Lepo izraža ta pobožna misel, četudi morda ni zgodovinsko utemeljena, da so se brezumno živali klanjale svojemu Stvarniku, ki ga ljudje niso spoznali.

V Betlehemu vlada nočni mir; njegovi prebivalci spe in ne slutijo, kaj se godi v duplini poleg mesta. Božja moč ne potrebuje človeškega sijaja. Dete, ki se rodi v hlevu, pričinja neskončno veličastnejše kraljestvo, nego je bilo Davidovo. Nova doba se pričinja z njegovim rojstvom, — doba sprave z Bogom, doba zveličanja, doba ljubezni, doba večnega blaženstva.

Smeh je mati zdravja

(France Bevk.)

«Smeh je mati zdravja», mi je pravil Mateč. «Če te kaj boli, se posmeješ, pa je dobro. Skrbi te tarejo, usta narazen, pol skrbi si požrl. Ljudje te tepejo in mislijo, da te boli, ti pa v krohot. Ej, smeh je mati...»

Mateča — njegov oče se je prav tako imenoval — sem rad poslušal. Ne radi njegovih besed, ki so bile s ceneno, a zdravo modrostjo pretkane, ampak radi smeha. Vedno se je tolkel s palico po rumenih gamašah, neprestano je iztegoval dolg vrat iz širokega ovratnika, venomer je odpiral usta v suhem, neobritem obrazu. Imel sem občutek, da so tega človeka sama usta in sam smeh, vse ostalo na njegovem telesu je nepotrebna pritliklina.

«Pa kje ste se naučili tako smejati, Mateč?»

«Od rajnega očeta».

Srečen božič!

Spet je prišel praznik svetosti, miru, družine in pokoja.

Vse dobro in blagoslova božjega si voščijo prijatelji in znanci. Kako naj si pa mi sežemo v desnico?

Omlevanje starih praznic je pusto.

Pohitimo kraj jasele in si vpricho Dete obljubimo od srca do srca:

Hočemo, da postanemo drugi ljudje.

Hočemo, da nas zvestoba veže na polje

in domove — v zgodovini se bere: kapljali in človeški izumi so se sesuli, gruda in dobrota človekova so ostali — Hočemo, da se uvrstimo med križarje božje!

Da bi iz tega plemenitega hotenja vzklikla roža mogota, ki se do vekov ne osuje, to si voščimo za te svete božične dni!

Zveri svetega večera.

Vsi napišejo k svetemu večeru kaj blagega, vzvišenega. Vsaka beseda vonja po kadilu, vsako kretnjo ožarjajo svetlo-nočne baklje, očesa žare v blesku sveč ob jasliah, ganotja se trese glas in pisateljju pero v roki.

To sveto zbranstvo prekinem z disonanco. Pero se upira, glas bi drhtel od srda, oko bi nevolje bliskalo, še pest bi udarila...

Vsa zbrana družba se spogleda: kaj mu je na ta sveti večer, ko se nebo sklanja do zemlje, ko se pravičnost in mir poljubljata v višavah — da se srda in moči pokoj božičnih spevov?

Da sem moral to doživeti! Ko sem bil otrok, zagotovo bi se bil razjokal do bridke žalosti, če bi se mi razodelo, kar mi je prikrito ostalo do zrelejših let — Bogu hvala za to.

Tako lep je bil božič, tako skrivnostno svet in ljub, da se potica ni prevladala nad občutjem praznika. Mah smo nabirali dneve poprej. Ko bi v tihotnem gozdu zagledali naenkrat razvaline gradu in skrivne stopnice, ki se vsakih sto let pokažejo, in bi vodile do zlatih skrinj: mi bi ob razvalinah trgali mah za jaslice.

Pri štacunarju smo kupili rozin za potico, a srce je bilo pri tistih polah z ovčkami in pastirci, ki so imele čuden napis «jesličky». Tiste podobe hlevca nismo pa nič cenili. Hlevček je moral biti zares narejen. Ob kraju svečke, zgoraj, sveto mesto Betlehem, na nebu zvezda. O jaslice!

Nikdar se ni tako lepo večerilo, pa naj je sijalo zlato zimsko solnce, ali naletaval sneg v gostih kosmičih. Kako težko smo čakali tega večera! Na mizi poprtjak: v belem prtju zaviti kolač potice, hleb belega in hleb črnega kruha. Luč zgodaj prižgana. Križ in blagoslovljena voda pripravljena. Pri fari zavzorni z vsemi. Družina se razvrsti v procesijo krog ogla. Lepše procesije nimajo v Rimu!

Polnočnica! Moj Bog, saj so vam jo že nešteti pisatelji opevali. Ali naj ponavljam za njimi? Saj so tudi vaša čustva odpevala, tudi vaša srca se topila toliko svetih večerov v bližini božji.

Kasneje se mi je razodelo in je padlo v sladka čustva kakor strupena kaplja: na sveti večer posedajo pijanci po gostilnah, govore kvante, pojo klafarske pesni...

In sem doživel tudi to, da pijanci gre do k polnočnici in v cerkvi zasmehujejo sveto noč...

Še to sem učakal, da ne smemo imeti polnočnice, ker smo obdani vsenaokrog od pijancev in svetonočna skrivnost ni varna pred njimi.

Psi svetega večera!

Nobena bridkost mi ni tako bridka v skušnjah življenja, kakor spomin na človeški lajež božične noči. Srčno kri bi dal, če bi ga utolažil.

In vem, da prihaja ta lajež iz prečudnega brezdnja, kjer še skušenemu človeku ne seže oko do dna: iz brezdnja zmote in greha in bede človeške...

O Jezušček! Ali čuješ ta lajež svetlo-nočnih zveri? Ne prihaja li iz skrivnostne dalje hrup tistih, ki Te bodo križali? Ki si na križu odpuščal in spreobračal, še iz jasliah odpusti in spreobrni! En pogled iz Tvojih oči, en objem Tvoje ljubavi: pa bodo očističeni padli na kolena ob jasliah in grla, ki so obsedena lajala, bodo odrešena pevala: Sveta noč, blažena noč!

Ljudstvo, poslušaj glas pisma: «Palače bodo zapuščene, mesta, polna ljudi, bodo puščoba; toda trma, da jo boš ošlatal, bo nad brlogi mest, veselj se divjim oslom in paša čredam. Nad vas bo razlil duh z višave. Stanovala bo pravica Gospodova po polju in pravičnost bo sedela na gorah».

(Iz pisma prerokov.)

Dve leti je tega...

Pred dvema letoma okoli božiča je berlinski «Acht-Uhr Abendblatt» vrgel v svet misel, naj bi se en dan v letu proglasil za «dan miru». Na ta dan, naj bi se človeštvo spomnilo, da je treba miru, ki ga ni, ker se ljudstva še slepo in strastno sovražijo.

List se je obrnil za mnenje o tem načrtu na vse tedanje vodilne moč. In prihajali so navdušeni odgovori od francoskega zunanjega ministra Briand, od lorda Cecila, ministra Churchilla, rektorja prve ameriške univerze Butlerja, od tajnika Zveze narodov Drummonda, od švedskega zunanjega

Ministerja. Pomagal sem mu jaz. Po cele dneve sva žagala, cepila in skladala. Pod večer sva se vračala v kolibo, ki je bila stesana in brun, zadelana z mahom. V velikem mrazu ni dajala bogve kakšnega zavetja, a se je ob ognju dalo izborni izhajati.

Zadnje leto je nenadoma prav pred božičem padlo mnogo snega. Za praznike sva navadno prihajala domov, že radi tega, da sva šla v cerkev. Tistega leta je bilo to nemogoče. Svojece nisva imela, radi tega naju to ni posebno žalostilo, moliti pa je mogoče tudi v kolibi. Kadar se moj oče ni smejal, je vselej molil.

Manjkalo je nama le nekaj potrebščin. Dvakrat se mi je oče do solz nasmejalo, da je zakašljaval in je nato pljunil kri na sneg, ko sem se odpravil in hotel iti v dolino. Bilo bi blazno. Nov sneg je naletaval, veter je pihal, nevarnost plavov je bila velika.

Vdala sva se v svojo smehlajočo uso. Najbolj nerodno je bilo, ker so nama zmanjkale vžgalice. Tiste dni pred

božičem sva vsako noč pazila, da nama ogenj ni ugasnil. Zdaj zdaj se je prebudil eden ali drugi in del novo poleto na žerjavico.

Nekega jutra sva precej dolgo predpoldan zadremala. Prebudila sva se hkratu, se spogledala, oba sva bila istih misli: ogenj je ugasnil. Zasmejala sva se. Oče se je dvignil, pogrebel pepel, da bi odkril vsaj majčkeno žarečo iskrico. Ni bilo nobene. Znova se je zasmel, da ga je zagnal kašelj.

Zdaj morava pa res poiskati vžgalico, sicer bo prej noč.

«Le pomislite», se je smejal pripovedovalec. Ta smeh ni bil kar takoj. Da bi kateri izmed naju odšel v vas, je bilo izključeno. Da bi dobila kremen izpod snega in ukresala ogenj, na to še mislila nisva. Zgodilo bi se lahko, da bi ostala za božične praznike brez ognja, brez toplega obeda in bi še zmrznila povrhu.

Oče je sedel, dal mrzlo pipo v usta in se znova zasmel.

«Ali ni prav nobene vžgalice več?»

ministra Undena. Predsednik berlinskega parlamenta Pavel Loebe je odpisal, da še ni prišel čas, da bi vsako leto obhajali praznik miru. Predsednik mednarodnega delavnega urada Albert Thomas pravi, naj bi prvi maj, delavski praznik, bil obenem vesoljni praznik miru.

Nemški general Deimling je predlagal 17. oktober (na ta dan je bila podpisana pogodba v Locarnu) kot mirovni dan. Načelnik zveze nemških veletovarnarjev Duisberg se strinja z generalom, a pripomni, da bo Nemčija šele potem praznovala mirovni dan, ko bodo tujcevale čete zapustile nemška tla v Porenju.

Belgijski minister Vandervelde, švicarski zvezni predsednik Haeblerlin in

cela vrsta drugih evropskih mož je pa odgovorila: «Čemu iščemo mirovni praznik. Nimamo li božiča, ko se razlega: Mir ljudem na zemlji?»

Res je! Dvajset stoletij že poslušaj svet ta angelski spev! Toda, ker je svet gluh od slepega sovraštva, je ta spev preslišal in išče novih praznikov. Berlinski list je hotel človestvu kazati pot; revček, kako majhen je, kako pozabljen in kako evropsko človeški! Dve leti je komaj tega, ko je skušal vpeljati praznik miru, danes po dveh letih pa še niti delavnika zblizanja med narodi ni!

Vi pa, kar vas je ponižnih, hitite v duhu na božič, stari praznik miru; tja v Betlehem, kjer je studenec miru in pokoja in varnosti na vekomaj.

== Jožetov božič l. 1916. ==

Umljivo je, da nisem bil z denarjem preobložen, ko so me ujeli kozaki na binkoštno soboto 1.1916. Par borih kronic je izginilo od fronte do ujetniškega tabora v Darnici, onstran Dnjepra v neposredni bližini ukrajinskega glavnega mesta Kijev.

Suh sem bil v Darnici, praznih žepov sem prišel tudi iz Darnice na preizkuševališče v Todoreštih, v Besarabiji.

Manjakalo mi je vsega: Nisem imel žepnih rut, ne obrisače, ne nogavic, ne krtačke za zobe, ne brivnega noža, ne stotine drugih drobtin. Koliko bom imel plače in kdaj jo bom dobil, pa tudi nisem vedel. Ko je izgledalo, da ostanem več časa v Todoreštih, sem pisal domov mami, naj mi pošlje kaj denarja, da se preskrbim z najpotrebnejšimi rečmi. V petih tednih sem že dobil od doma odgovor, da mi je mama poslala 100 kron. Pričakoval sem dan na dan, da onih 100 kron tudi v resnici dobim.

Prešel je teden za tednom, mesec za mesecem, a denar le še ni prispel. Med tem časom sem že dobil toliko ujetniškega denarja, da sem si nabavil najpotrebnejše. In ruska zima, četudi na jugu. Rusije, je nekoliko hujša od naše.

Tri dni pred božičem dobim iz pošte v Mirenih sporočilo, da leži tam na moje ime 18 rubljev. Kaj od doma poslanih 100 kron se je spremenilo v 18 rubljev? In jaz sem pričakoval vsaj 40 rubljev ne pa borih 18. Dobri bodo kljub temu, vsaj za božič si bom lahko kaj kupil. Sklenil sem, da grem takoj drugi dan na pošto.

Zunaj je naletaval sneg. Bilo ga je čez kolena, segal je do pasu, ko se sem drugi dan opoldne odpravljal od doma v dve uri oddaljene Mireni. Obšel sem se močno, vse sem del nase, kar sem imel.

Ker je bilo umljivo, da ne morem iti peš, sem si pri ravnatelju preizkuševališča izprosil konja, da bom jahal. Zajahal sem torej Galko, lepo in krotko kobilico. Živalica je vedela, da jo jaha človek, ki ni služil ne pri avstrijskih

huzarijih in ne pri ruskih kozakih. Vendar je živalica lepo stopala in ni mi delala sitnosti.

Prve kilometre poti je šlo čisto dobro. Polagoma pa me je začelo zebsti v noge, posebno ko smo prišli v globokejši sneg, kjer še ni bilo gazu. Sneg je segal kobilici čez vamp in moje noge so se vlekale po snegu. Vedno bolj me je zeblo, noge so začele dreveneti.

Mraz se je razširil od nog proti gornjemu telesu, zeblo me je tudi že v ledja. Kobilica je mirno naprej hodila, a mučila se je tudi ona, ko je iztegovala svoje noge iz globokega snega in jih zopet zadržala vanj.

Pri meni se je mraz kmalu začel spreminjati v prijetno toploto. Po celem telesu mi je bilo toplo, nog nisem več občutil.

Začel je naletavati novi sneg, vedno bolj temno je postajalo. Bal sem se, da zgubim smer. Skušal sem jasno misliti, a ni šlo. Prijemal se me je spanec. Ščipal sem se, praskal se in vse mogoče, a le ni šlo. Vedno bolj je lezel spanec na oči.

Ne vem, kako je šlo naprej, a doždeva se mi, da se je kobilica kmalu potem ustavila pred neko hišo, jaz pa sem padel v sneg in v nezavest... Slišal sem samo neke glasove, ki so bili podobni rezgetanju konja.... Zbudil sem se v topli postelji. Na glavi sem imel ruto. Ob postelji na stolici sem videl toplomer, samovar s čajem. Kje sem, kaj delam, kako sem prišel sem? Vse mi je bilo nejasno.

Kmalu pride v sobo neka gospodična s smehom na obrazu.

«Ali Vam je dobro?»

«Kje sem», vprašam.

«V Mirenih na pošti».

Svitati se mi je začelo v glavi. Spomnil sem se na pot po 18 rubljev. Vse mi je bilo jasno, samo kako sem prišel v to sobo?

Gospodična mi je povedala, kako je slišal poštar prejšnji dan rezgetanje konja, šel ven in me dobil v snegu napol

zmrznjenega. Ribal me je potem s snegom, končno so me spravili v njeno sobo na posteljo.

Hotel sem se dvigniti, da grem domov, a me ni pustila. Pravila je, da sem šibek in da imam 40 stopinj mrzlice.

Debelo sem jo pogledal, ona pa se je smejala. Pomerila mi je toploto in vsa vesela je ugotovila, da je mrzlica padla kar za celo stopinjo.

Ko je še videla s kakim veseljem sem popil dva kozarca čaja in pojedel par biškotov, je postala kar cvetoča.

Zvečer je bil sv. večer. Torej celi dan sem že tu. In jaz bi bil tako rad doma v Todoreštih med prijatelji na ta sv. večer. Povedal sem to gospodični, ki je vsa vesela rekla, da bom moral praznovati sv. večer v Mirenih na pošti z njo, saj praznuje tudi ona sv. večer, ker je katoličanka. V Todorešte pa da je sporočila, naj pridejo pome, komaj čez par dni, ker sem preslab, a naj pridejo s sanmi.

Zaspal sem za par uric. Ko sem se zbudil je bilo sredi sobe na mizi jelovo drevesce vse v lučkah, pod drevescem so bile jasele. Ležal sem na postelji in gledal. Gospodična je sedela ob mizi pri drevescu, igrala na kitaro in milo pela. Pela je poljske božične in ruske. Lepo je bilo tisti večer. Pripovedovali smo si dolgo v noč.

Za dva dni je prišel ravnatelj iz preizkuševališča s sanmi in toplimi kožuh. Dobil sem 18 rubljev, gospodični poljubil roko s solzami v očeh, k dvem ob saneti so vpregli še kobilico Galko in trojka je izginila v sneg.

Dobra srca se dobe povsod, a tako dobrih kot tam, pa nikjer.

MARIJAVITI.

Čuden, a iz splošne duševne razravnosti naših dni razumljiv pojav je, če se vedno bere o kakih novih krivih verah.

Tre dni so na Poljskem končali sodno obravnavo proti krivovercem «marijaviti».

Širilja Kozłowska.

L. 1884. je živela v Plocku na Poljskem mlada dekle z imenom Srečka Kozłowska. Šivala je in si kruh služila. Nekega lepega dne začne praviti sosedom, da se ji prikazuje Bog in Marija. Ta dva sta ji naročila, naj osnuje poseben red, ki bo živel po mističnih naukih sv. Frančiška. Obenem je močno širila čiščenje in branje Marijinega življenja. Latinsko se pravi Marijino življenje, Mariae vita; odtod ime «marijaviti».

Kozłowski se je brž pridružil dosti ljudi in par razvpitih duhovnikov. Ti so celo začeli učiti, da je Marija navzoča v oltarnem zakramentu.

Sv. Oficij v Rimu je l. 1906. proglasil Kozłowsko za sleparico in je vse marijavite izobčil iz Cerkve.

Krivoverci pa niso nehali. Ko je «mati Kozłowska» umrla, je prevzel vodstvo duhovnik Kowalski. Ta je v Utrechtu sprejel iz rok nekega starokatoliškega škofa škofovsko posvečenje. Ko je nova vera imela svojega «papeža» je še bolj pognala zle poganjke.

Wowalski je svoje kozle jel učiti, da je tudi «mati Kostowska» pričujoča v oltarnem zakramentu.

Carski podrepaniki in njih orgije.

Carska vlada v Petrogradu je brž poruntala, da bi se dalo Poljake s pomočjo marijavitov najprej versko, potem pa še politično razcepiti. Carizem je delal na vse pretege, da bi poljskemu ljudstvu vzel vero in ga potem porusil. Zato so ruski pravoslavni agenti podpirali na vsi moč marijavitsko sekto. Njeni duhovniki so prejemali po 4000 rubljev letne plače; katoliški župniki in kaplani so pa prav tedaj morali v največji bedi v pregnanstvo, ker so branili ljudstvu njegovo vero, Marijaviti, carski plačani podrepaniki, so menili, da bo njih krivna vera zrasla.

V svesti si svoje moči so začeli nemoralno živeti: «Papež» Kowalski je začel učiti, da morajo marijavitski duhovniki živeti v duhovnem zakonu z matrijavitskimi nunami. Ko so pa bili spočeti otroci, je možak proglasil, da so brez madeža spočeti. Sam je imel «štiri mistične zaročenke». Orgije in svinjarije, ki so jih uganjali ti «mistični» ljudje, se ne dajo popisati.

Tudi za take papeže je paragraf!

Ko je Poljska postala samostojna je svinjskim carskim podrepanikom odzvonilo. Ko so po odstopu Pilsudskega prišli «Narodni demokrati» na vlado, se je začelo pravdno ministrstvo zanimati za marijavitske ptičke.

Marijaviti so začutili ogenj pod nogami. Za to so ponudili «unijo» katoličanom, potem so šli prosit pravoslavne, naj se jih usmili, nazadnje so se vdinjali starokatoliški cerkvi, a jih je tudi ta odbila.

Letošnjo jesen pa je bila obravnava proti «papežu» Kowalskemu zaključena. Obsodili so ga na štiri leta ječe zastran javnega pohujšanje in oskrumbe mladoletnih deklic.

Zdaj ko nima več «papeža» in ne carskih rubljev, bo brzkone tudi ta krivna vera zginila kot jih je že tisoč pred njo, ki so skušale spodmažniti Petrovo skalo.

Vse povsod ob bistri Soči in kjer morje brege moči, kjer po planen burja brije in kjer jasno solnce sije v kočah, hišah in palačah, pri mogotcih in beračih, pravijo da „Pekate“, ki zavite so v pakete, so najboljše kvalitete.

«Prav nobene», sem mu dejal, ki sem klečal na kolenih pred preprostim ognjiščem, grebel v pepel in popihal vsak ogelček, da bi mi zažarel. Kot mrtve, črne oči so bili vsi.

«Pa če bi se dobila še ena?»

«Kje?»

Oče se je smejal, rečal sem se tudi jaz, kot da se mi obeta dobro kosilo.

«Le pusti oglje! To ti več ne zagori, če ga sto let drezaš. Poglej v škatlo za vžigalice».

«Saj sem pogledal».

«Pa okoli nje?»

«Tudi».

«V malhi?»

«Vse sem preiskal».

Smejala sva se, kot da leži v tem, da nobene vžigalice ni dobiti, velikanski uspeh in sreča. Oče je zakašljaval, da je moral vzeti pipo iz ust in se je grabil za prsi.

«Poglej še enkrat!»

Vse sem preiskal, niti sledu ni bilo o vžigalicah, nikar, da bi našel katero.

«Nič».

«Poglej v hlače»

Med tem je on sam stikal po vseh žepih, po hlačah, po telovniku, v jopiču, še v klobuk je pogledal. Ko je pogledal v klobuk, se je začel hahljati. Tedaj sva se spomnila, da mora biti že poldan, ker sva lačna. Pojedla sva nekaj zmrzlega kruha, ki ga nisva imela kje otajati, pričel naju je tresti mraz.

«Verjemite, da se je meni takrat zatikal smeh nekje v grlu, ni mi hotel več prihajati prav od srca. Pri očetu nisem opazil tega. Bil je vedno enak. Dasi je trepetal od mraza in kašljaval, ga je tresel tudi smeh. Včasih premišlujem tudi sam, da je človeška smola in nesreča večkrat naravnost smešna in krohoča vredna.

«V dolino grem», sem dejal.

Oče me je gledal. Brzkone je opazil, da mi je bliže solzam nego smehu, zato se ni mogel načuditi. Gledal pa me je toliko časa in s takim obrazom, da me je zlomil smeh znova.

«V smrt bi rad šel», se mu je tresel glas. «Počakaj! Saj še ni sveti večer.

To je dejal s takim glasom, kakor da ve za vžigalice, kje se nahaja; segel bo ponjo in jo prižgal. Pretaknila sva znova vse žepa. Nič. Nenadoma je šinilo nekaj svetlega preko očetovega čela. Zavrgel je vse mrvice, lupine in volno, ki jo je našel po žepih. Pričel je tipati ob robovih jopiča, spodaj, pod žepi. Nenadoma so se mu začele smejati oči, brada, vdrti lica, vse, vse... Tudi jaz sem odprl usta, razširil oči in gledal v očeta. Pod roko je bil občutil nekaj dolgega, drobnega, vžigalici podobnega.

Slekel je jopič in gledal, kje je šiv razparan, da bi lahko prišla vžigalica skozi. Težko je našel luknjico, ki jo je rahlo razširil in stisnil kolena, da bi vžigalica ne padla na tla. Škozi šiv podlage se je prikazala vžigalica z modrikasto glavico, nekoliko obdrgnjena, a vendar cela vžigalica.

Oba z očetom sva vzklitnila, oba sva se zasmejala. Jaz sem segel z roko, da

bi jo prijel. Oče mi je to zabranil v smehu, z blestečimi očmi.

«Ne! To se ne prime kar tako. Ali imaš suhe roke? Vse lahko pokvariš».

Nikoli v življenju nisem do katere stvari občutil tolikšne hvalečnosti kot do te nezmatne vžigalice. Oba z očetom sva na tiho častila in hvalila Boga za to, da sva jo našla. Vžigalica nam je bila tako sveta, tako dragocena, da bi je za vse na svetu ne bila dala. Najini prazniki, skoraj najino življenje je viselo na nji.

Še danes vidim očeta, s kakšno spoštljivostjo jo je vzel v roko. Zapreti sem moral vrata, da bi veter plamenčka ne ugasnil. Naložila sva polen, suhega dračja, nekaj slame, v lasne nitke narezanih tresk, da je bilo izključeno, da bi se najmanjša iskra ne prižela in zagorela v svetlem plamenu.

Pri vsem tem svečanem opraviilu se pa res nisva smejala. Poklenila sva in sključila telesi, da bi zabranila vsaki najmanjši sapici pot do plamenčka. Oče je odpel telovnik, prijel vžigalico na

Vipavski božič.

*Sveta noč se sklanja čez dobrote
tihoto božjo moti lahni šum Vipave.
Se v gori
so se k spevu zbrali.
mrki bori.*

*V hišo na ognjišče okrog glavne
prišli v vas so, ne za prazne marnje:
resna noč
siti k razgovoru
kaj, kako, drugoč.*

*Se kroži buča vina med sosedi,
šegavo pol, pol bridko je v besedi.
Zdaj udari bron
«Dete se rodi!»
oznanja zvon.*

*Od sivih reber Čavna tja do Krasa
po dolini vsej se slavospev oglašja:
«Za to sveto noč,
Dete v jaslih,
svojo daj pomoč!»*

stana je med skalami duplina; tam boš, lepo te prosim, pripravil jasi polne sena; in tako urredi, da bosta pred njimi stala osel in vol, kakor v Betlehemu. Hočem vsaj enkrat slovesno praznovati prihod Božjega Sinu na zemljo in z lastnimi očmi videti, kako ubog in zapuščen je hotel biti, ko se je rodil iz ljubezni do nas».

Janez je vse pripravil po željah Frančiškovih in proti polnoči so bratje menihi prišli v gozd, in vsi prebivalci teh krajev so prihitali, pa še prav naglo, da se udeleže tega božičnega praznovanja. Vsi so nosili prižgane baklje in okoli dupline so stali bratje s svečami; tako da je bil ves gozd pod temnimi oboki orjaški bukev razsvetljen kakor o polnem dnevu. Svečenik je služil mašo na jaslih, ki so bile za altar: da bo nebeško dete osebno pod podobo kruha in vina navzoče tam, kakor je bilo osebno navzoče v jaslih v Betlehemu. Pa glej! Nenadoma Janez Vellita prav jasno začuti, da leži dete, pravo dete, pa

Kraški božič.

—: (V srca je stopila...) —

*Mati božja je šla čez Kras
z Jezusom v naročju,
otožno lep je njen obraz
kot jasno nebo v noči.*

*Mimo borov in gmajn je šla
in Jezus je z drobno roko
žegnal polje: Da bi jim drago bilo...
Žegnal je ljubo kraško zemljo.*

*Mimo tihih, belih hiš
je Marija šla
tu in tam je potešila vzdih,
njema roka blažena.*

*V srca kraška je stopila
Mati z Jezusom,
tihu se pogovorila,
kaj v polnoči sveti poje zvon.*

sredi, nato bolj proti glavi, da bi se mu ne zlomila in jo hotel podrgniti ob notranji del telovnikovega roba. Ni se upal. Bal se je neuspeha. Verjemite, da nima je toliko srce, kakor da visiva nad brezdomom. Slednjič se je oče opogumil, se ozrl po meni in dejal: «Ne sopi premočno, da ne ugasneš!» Končno: «Sveti križ božji!» — oče je podrgnil prvič, v drugič... duh po žveplu je planil v nosnice, od glavičice so sikali zelenkasti, jedva vidni plamenčki...

Nekaj minut pozneje je nastal kres. Najina usta se od smeha sploh niso več zaprla. Le oče je zdaj zdaj kašljal in pljuval kri. Kmalu je bila koča topla, udje segreti, v loncu je štopotala podmetenica, noč je legala na zemljo, sveta noč, blažena noč, ki nikoli tako nisem občutil njene toplote in globoke hvalenosti do Boga kot tistega večera. Po večerjalu sva, pomotila, nato sva sedela in nalagala polena.

Nenadoma sem zinil jaz iz misli: «Pa — če bi se vžigalica ne bila vžigala...»

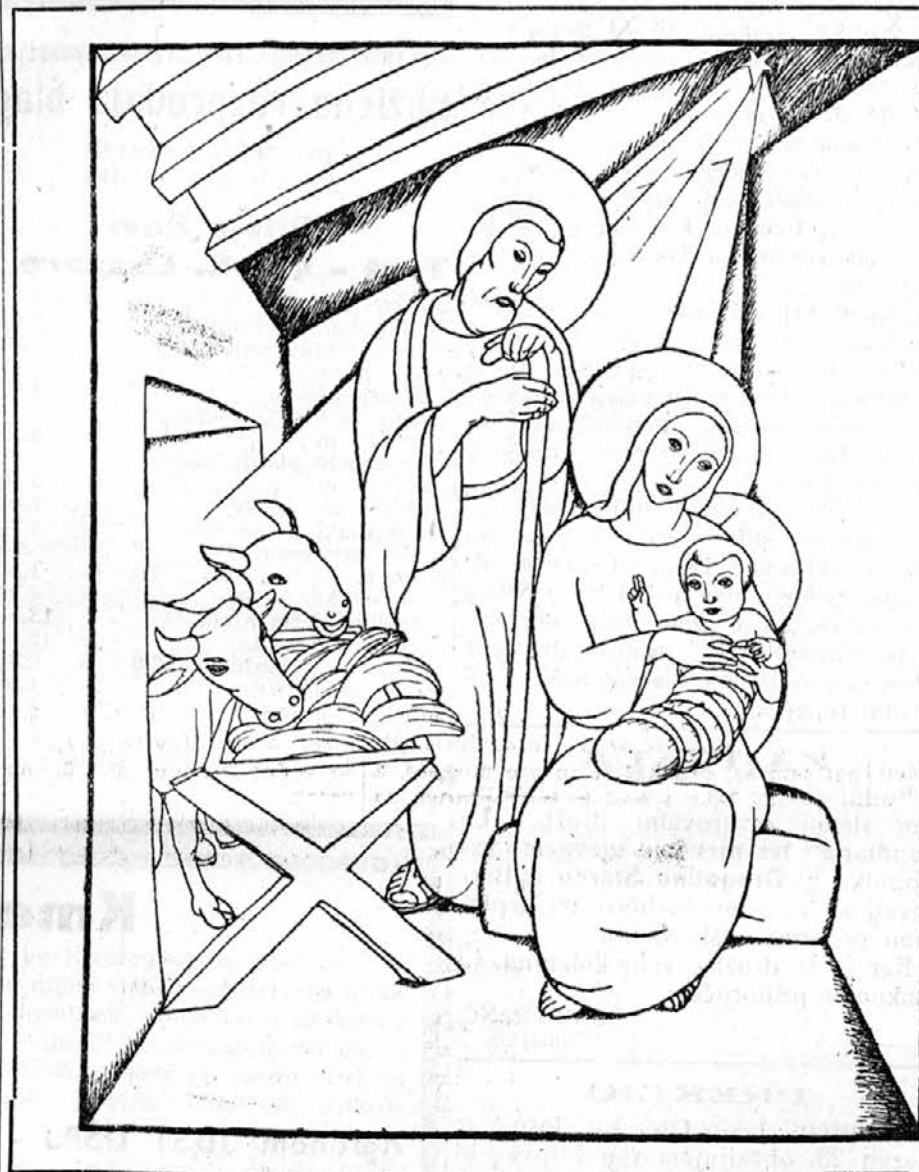
== O Frančiškovih jaselcah ==

(Po Tomažu da Cellano).

Leta 1223. je mogel Frančišek praznovati božič na tak način, kakoršnega svet ni še nikdar videl. Imel je v mestu Grečo prijatelja in dobrotnika, gospoda Janeza Vellita, ki je bil daroval, njemu in bratom njegovim, skalovit in pogozden griček, da se tam ustanove. Frančišek ga je torej poklical k sebi in mu rekel: «Želim s teboj slaviti noč rojstva Kristusovega; in poslušaj nekoliko, kaj mi je prišlo na um! V gozdu blizu našega samo-

in melodični glas je vzpodbujal vse, ki so okoli njega stali, naj prejmejo Najvišje Dobro.

Brat Frančišek je pridigal o Detetu Jezusu z besedami, iz katerih je odsevala sladka tolažba. Govoril je o ubogem kralju, ki se je to noč ponižal roditi se, govoril je o Gospodu Jezusu v mestu Davidovem. In vsakokrat, ko bi moral izreči Njegovo ime, Ga je s srcem plamenečim od ljubezni nežno imenoval «Deček iz Betlehema». In bese-

mrtvo ali speče, v jaslicah; — in vidi Frančiška, kako se približa in vzame dete nežno na roke, in ono se prebudi in se nasmehne in mu z ročicami poboža bradato lice in surovo sivo haljo.

Pobožnega duha in ves razsvetljen od nebeškega veselja je božji svetnik pristopil k jaslim. In njegov glas, močan in sladak, njegov jasni

do Betlehem je izgovarjal z glasom podobnim glasu ovčke, ko meketa. Zelo pozno je sveto opravilo končalo in vsak se je vrnil v svoj dom s srcem, ki je močno tolklo od veselja.

(Tu opisane jaselce sv. Frančiška Asiškega so bile baje prve jaselce. Od tedaj se je ta navada razširila po vsem kristjanskem svetu).

Božič v Brdih.

(Otroci čakajo.)

*Ob betlehemske stališ
otroci so svečke prižgali
bele in rdeče. In čakajo.
Na slami Jezusček spi,
nad hlevčkom zvezda trepeče.*

×

*O zvezda, povej
s katerega neba si med nas sirote
[zašla.]*

*Naš očka je v zlati deželi,
si ga morda srečala?*

*Vsi proti vratom zrò,
s pričakovanjem zrò
do polnoči!*

*Tam zunaj pesem zvonov
čez Brda valovi.*

PASTIRJI.

Prvi, ki so počastili novorojenega Gospoda, so bili pastirji. Na vzhodu velja pastir za človeka najnižje vrste. Pastir je zadnji med hlapci.

Tako ni bilo v Palestini le ob času Kristusovem, marveč je še danes. Če potuješ v avtu iz pristanišča v Jafu proti Jeruzalemu, pa opaziš na desni in levi po saronski in sefelski planjavi bose krepke postave, s sikomorno ali hrastovo palico v roki.

Oblečeni so ti pastirji prav borno. Preko ramen jim binglja ovčja koža, na glavi imajo kot pri nas plevice zvezano črno ruto.

Za pasom jim tiči kako rezilo ne tolikanj proti roparjem ali volkovom, — te odganjajo veliki psi — kolikor zato, da si vrežejo piščali na katere piskajo v peščeno in pusto pokrajino otožne jutrovske melodije.

Tem nizkim ljudem se je torej Mesija prvim razodel. Iz sladkega spanja zbuje ni so pohiteli prvi od vseh ljudi k jaselcam in počastili božjega pastirja.

Božič v Gorah.

(Le mati je ostala...)

*V cerkev so poklicali zvonovi,
s prsti rahlimi potrkali na vrata,
zašumeli v Gorah so domovi,
ustali so otroški klci: Gremo, tata.....*

*Med temò odmevajo koraki,
kakšna luč tu, tam beseda zadrhti,
zvezd ni, čez in čez so zgrnjeni oblaki -
zvon nocoj za pravo pol skrb.*

*Vsi so šli k polnočnici, le mati
stara v hiši je ostala
ob brleči sveči;
rožni si je venec poiskala,
ob ognjišču stisnila život drhteči —
in molitev na molitev je vezdala;
za družinico in za živinico,
za hišo in za slednjo njivico,
dokler ni na obraz ji rahla sreča
[postjala.....]*

Angel jim je naznanil, du je rojen Kristus Gospod. Kristus po grško Hristos se pravi po naše Maziljenec. Ta beseda se po hebrejsko pravi Mesiah (navadno pišemo Mesija). Izraelci so namreč svoje kralje v znak časti in oblasti mazili z dišečim oljem. Kristus pomeni torej Maziljenec ali Kralj.

Judovsko ljudstvo je pod imenom Mesija pričakovalo Odrešenika. Zato se je naziv Mesija izključno rabil le za Odrešenika. Ime je bilo splošno znano. Pastirji so brž razumeli angela, ki jim je naznanil, da je rojen Kristus.

Ime Jezus je naš Gospod dobil šele pri obrezovanju.

Glejte, kako čudna so pota božja: o rojstvu Kralja zvedo najprej najnižji, pastirji na Jutrovem.

Prvi kristjani so potem pisali, da so trije ali štirje od tistih svetonočnih pastirjev postali Gospodovi učenci.

SIROMAKI.

«Siromaki so vredni sočutja, vredni prijateljstva in ljubavi. Trpe in mučijo se — za druge, ki jim nikdar ne pokažejo srca, marveč jih samo tlačijo sebi v korist. Čemu se tako ravna s človekom, v katerem odseva božja podoba? Pri delu človek rabi vso svojo moč, duševno in telesno, zato zasluži več nego le slabo plačo».

(Krekov socialni evangelij).

Ženski kotichek

Ljubezen ali strast?

Bog je v svoji modrosti človeka tako ustvaril, da sam zase ni vsestransko harmonična celota. Za svojo dopolnitev in zunanjo izpopolnitev potrebuje še drugega, ki se mora z njim združiti v najnežnejši skupnosti življenja in ljubezni. To izraža beseda božja: «Ni dobro človeku samemu biti. Naredimo mu pomočnico, njemu enako». Mož in žena naj se medsebojno dopolnjujeta, vsak naj da in bo drugemu to, kar mu manjka, po čemer hrepeni.

Mož presega ženo po svojih telesnih in duševnih silah. Žena hoče v njem gledati junaka, ki ga spoštuje in občuduje, ki zanjo dela in zasluži vse, kar je za življenje potrebno, ki svojo ženo ceni in ji svojo ljubezen tudi dejansko dokazuje, na katerega se more žena nasloniti in se ga okleniti, čigar vodstvu se v zaupanju prepusti z vsem, kar je in kar ima. — Mož hrepeni po pomirljivem, ljubeznjivem, razveseljujočem vplivu žene, hrepeni po tovarišici življenja, ki skrbi za dom in otroke, ga krepi in tolaži v težkih urah, deli z njim veselje ter razliva s svojim solničnim bitjem nad celo družino to, kar dela dom prijeten: mir, zadovoljnost, radost in ljubezen.

„Dva v enem“

Življenje nas uči, da se v doraščujočem človeku vzbujajo hrepenenja po tovarišu, polasti se ga nekak nemir, čuti, da mu nekaj manjka, spozna, da «ni dobro človeku samemu biti». In če sreča v življenju osebo, ki mu ugaja in o kateri upa, da mu bo dala vse po čemer hrepeni, zaživi v njegovem srcu čustvo ljubezni in nagnenja do nje. Želja, da bi jo posedoval, tako naraste, da zapusti po božji besedi «človek svojega očeta in svojo mater, in se drži svoje žene (svojega moža), in bosta dva v enem». Drug drugemu zadostujeta in za vse, kar sta zapustila, ju preobilno odškoduje medsebojna posest.

Podlaga od Boga hotene zakonske ljubezni mora biti spoštovanje in čišlanje. Zakonski drug mora gledati v zakonskem drugu v prvi vrsti in pred vsem podobo božjo, božjega otroka. Saj temelji čast in veličina človeka v njegovi neumrjoči duši. Vir izrednega nagnjenja do vzljubljenih oseb morajo biti njene plemenite lastnosti in kreposti, ljubezen mora biti posledica dobro premišljene sklepa, da hoče za drugega živeti, da hoče iti skupno s svojim zakonskim drugom skozi življenje proti večnemu cilju. Potem se bosta mož in žena toliko bolj pristrčno zblizala, kolikor dalje živita. Drug na drugemu bosta opazila vedno več lepega in plemenitega, srečna bosta, ker sta se našla.

Že v času zaroke se spozna, ali poživlja zaročenca prava ljubezen, ki slovi na medsebojnem spoštovanju in se razodeva v dobrohotnosti, ali pa je njuno nagnjenje samo strast. Prava ljubezen ju varuje vsega, kar jih dela slabe, kar vodi v greh. Marsikateri zakon je nesrečen zaradi tega, ker ni medsebojnega spoštovanja. A spoštovanja ni zaradi grehov, storjenih v času pred zakonom. Zaročenca si nista znala osvojiti plemenite, globoke ljubezni, ki edina gradi zakonsko srečo.

Prava ljubezen.

Ta prava ljubezen moža in žene se razodeva v medsebojnem sožitju na podlagi zakonskih pravic. Božja naredba je to in kar Bog določi, je plemenito in dobro, samo rabiti se mora tako, kakor hoče Bog. Otrok mora biti spomenik njihove ljubezni, večni spomenik, da so se starši imeli radi na plemenit način. S tem medsebojnim posedovanjem je združeno močno čutno ugodje. To ugodje pa ne sme biti izključni cilj zakonskega sožitja. Saj človek ni prejel od Boga svojega plemenitega duha in svojega razuma zato, da ne bi imel pravnobnega smisla za svetost in visokost očetovske in materine časti, da bi v zakonu gledal samo možnost, da zadosti svojim nižjim nagonom skrbi za ugodje

svojega telesa. Vprav v tem oziru mora človek nastopati in delati kot bitje, obdarovano z razumom, kot gospodar svojih čutov, ki ga nikdar ne vodi slep nagon.

Zakon mora biti cvetoč, radosten vrt, ki je skrbno negovan in dobro urejen; in ne pragozd, ki ga preraščajo in razjedajo divji in neugnani življenjski nagoni.

Ah, te ženske!

Kemal svoje Turke prav po evropsko «rihta». Najbolj se dopadejo novotarije mlademu ženskemu svetu. Par prav «evropskih» dogodbic beremo v stambulskih (Stambul — Carigrad) listih.

1. Sadika Hanum, 18 let stara, je obljubila 19 letnemu Nedjati da bo njegova žena. Njena mati pa ni hotela o tem nič slišati, marveč je prisilila Sadiko k zaroki z drugim mladeničem. Sadika neko noč pobegne. Mati pošlje policijo k Nedjatu, češ, Sadika je gotovo pri svojem ljubčku. Izkazalo pa se je, da je modernizirana Turkinja s tretjim pobegnila.

2. Mlada Sehra Hanum se je življenja naveličala. Nesrečna ljubezen, Sehra si kupi jodove kisline in si pripravi smrtno pijačo. Potem začne pisati s tresočo roko pisma staršem, prijateljicam in seveda tudi njemu. Pisma odnese v bližnji nabiralnik.

Ko se vrne pogumno izpije strup, vzame «njegovo» sliko v roke, leže na postelji in čaka smrti. Pa jo od nikoder ni! V sobo prideta dve prijateljici. Njima pove Sehra, da je vzela strup. Brž gre do po zdravnika, ki ugotovi, da lepa Sehra ni pila strupa, marveč nek — čokoladni izvleček.

ZAHVALA

Podpisani se tem potom zahvaljujem slavni zavarovalni družbi „La Fondiaria“ ter njenemu glavnemu zastopniku g. Dragotinu Starcu iz Barokovelj za pravilno in hitro mi izplačano požarno odškodnino.

Ker je ta družba zelo kulantna, jo vsakomur priporočam.

SONC-FRANC,
Tomaj 55.

PREKLIC

Podpisani Josip Orel živ. Josipa iz Kazelj 23, obžalujem vse žalivke ki sem jih izrekel proti g. Štefanu Zabricu iz Kazelj 29 ter se mu zahvaljujem, da je ostopil od kazenskega postopanja.

Kazlje, dne 26. X/28.

JOSIP OREL.

Pristno tropinsko žganje

Dobite vedno pri odlikovani zadrugi žganjarji v DORNBERGU! Naročila naslovite:

**Gospodarka zadruga,
Montespino (Gorizia)**

Najvišje cene
plačujem za

KOŽE

kun, zlatič, lisic, dihurjev, vider, jazbec, mačk, veveric, krtov, divjih in domačih zajcev itd. - Skobci za lisice in kune vedno na razpolago.

**D. WINDSPACH
TRST**

Via C. Battisti 10 II. nad. vrata 16.
Telefon int. 68-81.

Sprejemajo se pošiljatve po pošti.

Vsem prijateljem in znancem naznanjamo pretužno vest, da je naš nad vse ljubljani soprog in oče

IVAN MELJAVEC

bivši tiskarski vodja

13. decembra t. l. ob 11. uri predpoldne, izdihnil svojo blago dušo. - Pokopali smo ga 15. decembra. Istočasno se zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti ali na katerikoli način izkazali svoje sočutje.

Žalujocha vdova in otroka.

Božična razprodaja blaga

po zelo znižanih cenah pri tvrdki

Silvio Levi

Trst - Via S. Lazzaro 9.

platno	od Lir 1.70 n.
madapolan prvovrsten	» 2.40 »
Platno «Madonna» extra	» 2.80 »
češko platno	» 3.— »
Jajčasta kožica	» 2.80 »
Platno za visoko rjuhe	
1.50 m	» 4.50 »
zelo debelo platno visoko	
7.50 m	» 5.80 »
Fušlanj za obleke	» 1.80 »
pregrinjala prvovrstna	» 5.50 »
prtiči prvovrstni	» .95 »
brisače	» 1.80 »
» velike gobaste	» 4.90 »
posteljna pregrinjala	» 18.— »
ležka pregrinjala	» 15.— »
Platno za vezenje m. 1.20	» 6.80 »
moške nogavice	» 1.50 »
ženske nogavice	» 1.75 »
perkal za predpasnike	» 1.80 »
Velika izbira po zelo ugodnih cenah	
ter velika zaloga cajha za obleke po 6 lir.	

ZDRAVNIK

Dr. Emilio Gresic,
oče

se je preselil v Gorici s svojim ambulatorijem na Piazza Vittoria 5 nasproti lekarni Cristofolletti.

Izšel je **VEDEŽ**

za leto 1929

cena Lir 3.60

Pismena naročila se izvršujejo le proti predplačilu Lir 4.20

Dobiva se v knjigarni

ŠTOKA

Trst, Via Milano št. 37

in pri vseh podeželskih trgovcih.

Kmetovalci!

Ne dajte se pregovoriti od nikogar ter ne kupite nobenega posnemalnika, predno si ne ogledate mojih posnemalnikov znamke «ROTH» ki so izvrstne kakovosti z večletnim jamstvom in so kljub temu veliko cenejši kakor vsi drugi. (Posnemalnik od 65 litrov na uro samo 410 Lir.) Prodajam jih tudi po istih cenah na obroke. Zahtevajte cenik, ki se pošlje takoj in brezplačno. Istotam se dobijo nemške slamo-reznice po tovarniških cenah.

Agronom JUST UŠAJ - GORICA, Piazza Vittoria N. 4,
zastopnik tovarne mlekarских strojev Roth v Stuttgartu na Nemškem.

Državni patent garantiran

TEST - Via Imbriani 14 - Telefon št. 73-87.

Čevljarnica FORCESSIN

Med delavci najbolj priljubljena

Trst — via Caprin 5 pri Sv. Jakobu — Trst

Mihec: Ti Jaka pa imaš zmerom elegantne čevlje.
Jako: Neki jemlješ denar?
Jako: Jaz kupujem pri Forcessinu, pa še manj potrošim in sem bolj obut kot ti.
Mihec: Grem pa še jaz gledat za en par k Forcessinu.
Jako: Le pojdi, boš videl kako boš zadovoljen.

Velika razprodaja

za božič in novo leto

pri
„All' Economia Familiare“

v TRSTU
na trgu Ponterosso št. 5.

Rumena kotenina	od Lir 1.90 n.
Madapolam	» 1.60 »
platno Madonna	» 2.20 »
» za rjuhe 150 cm	» 4.50 »
jajčasta koža	» 2.70 »
piketiran fruštanj za gate	» 2.90 »
fruštanj rdeč in plav	» 3.50 »
» križem tkan	» 2.85 »
fruštanj za srajce s črtami	» 4.90 »
fruštanj za halje, dvojnat	» 2.50 »
cefir za perilo	» 3.50 »
popelin najfinejši	» 2.90 »
brisače, čisto platno meter	» 19.50 »
coower coath za površnike	» 2.90 »
rigadin močni	» 3.90 »
» dvojna višina	» 75.— »
srajce narejene	» 17.50 »
moške površniki iz ciste	» 6.50 »
» volne	» 29.— »
moški telovniki iz čiste volne	» 5.50 »
telovniki za otroke iz	» 6.90 »
» čiste volne	» 10.— »
telovniki za ženske iz čiste	» 10.— »
» volne	» 10.— »
maje za otroke	» 10.— »
najfinejši velut fantazija	» 10.— »
sukno iz čiste volne za	» 10.— »
obleko 140 cm	» 10.— »

Bogata izbira maj in nogavic za mo-
že, žene in otroke. Ogrinjala, robci i. t.
d. po zelo primernih cenah.
Ves mesec december dobe cenjeni
odjemalci poseben dar pri nakupu čez
20 lir.

VELIKA ZALOGA papirja, papirnatih
vredilo. Uvoz in izvoz na vse kraje
Po ugodnih cenah. Tvrška Gastone
Dollnar, Trst - Via Ugo Polonio 5.

PEČENKO FERDINAND - TRST, Scala
Belvedere 1, priporoča svojo staroznano
žganjarijo. Ima na razpolago najboljše
likierje in vina.

KROJNA ŠOLA šivanje, vezenje, izdelo-
vanje klobukov in umetnih cvetic -
združena s krojačnico, otvoritev 1 no-
vembra. - Via Lavatoio 5.
Donda-Klampferer.

MLINARJA in žagarja išče z novim letom
Henrik Filipčič - Dutovlje.

POZOR. Podpisani naznanja sl. občinstvu,
da je premedil svojo veliko zalogo in
kotlarsko delavnico s Piazza S. Antonio
„Pri Zvezdi“ v ulico Moreli št. 15.
Izdeluje škropilnice najnovejšega siste-
ma. Sprejema vsakovrstna popravila. -
Toplo se priporoča ALOJZIJ LEBAN,
kotlar, via Moreli 15, GORICA

KAMJON „Fiat“ 18 P ali „Ford“ 1928
želim kupiti. Naslov pri upravi Mal.
lista.

DRUŽINE, naročite si bogato ilustrira-
no knjigo „Naš svetovalec v bolezni in
zdravju“, 700 strani in plačilo na obro-
ke. - Zastopnik: M. Antonini - Aurisina.

III.
Švejk pred sodnimi zdravniki.
Čiste, prijazne sobice deželnega ka-
zenskega sodišča so napravile na švejka
najprijetnejši vtisk.

Tu je navadno izginila vsaka logika
in je zmagoval š. davil š. prskal š. se
smejal š. grozil š. in ni odpustil. Ti
možje tukaj so žonglirali z zakoni, o-
žavali črke in besedo paragrafa, poži-
rali obtožence, skratka, bili so tigri av-
strijske džungle, ki so si odmerjali svoj
skok na obtoženca po številki para-
grafov. Izjemo je delalo nekaj gospodov
(prav kakor tudi na policijskem ravnat-
eljstvu), ki zakonov niso jemali tako
resno, zakaj povsod se najde med ko-
koljem tudi nekaj pšenice.

K takemu gospodu so privedli Švejka
na zaslišanje. Starejši gospod dobrotne
zunanosti, ki takrat, ko je zasliseval
znanega morilca Valeša, nikoli ni po-
zabil reči: „Izvolite sesti, gospod Valeš!“
Glejte, slučajno je tule prazen stol!

Ko so torej privedli Švejka, ga je ta
gospod s prirojenjo ljubeznivostjo poz-
val, da sede in je rekel: „Pa, vi ste
torej tisti gospod Švejk?“

NA PRODAJ JE POSESTVO obstoječe iz
hiše, gospodarskega poslopja, vinogra-
dov, gozdov, njiv in travnikov. Cena
zelo nizka. Naslov pri upravi.

TRGOVINO S HIŠO in gospodarskim po-
slopjem, posestvo z bukovim in hrasto-
vim gozdom prodam. V hiši vodovod in
električna razsvetljava. Naslov in opis
posestva pri „Mali listu“.

V GORICI „Oreficeria Moderna“ -
CorsoVerdi 13, kupuje srebrne kro-
ne po najnižjih cenah.

TRGOVSKI POMOČNIK, z večletno prak-
so (mesnimi), z znanjem slovenskega in
italijanskega jezika, išče službo, tudi na
deželi. Naslov: Gentilomo, Postojna 23.

PRODA SE ali po da v najem velika
enonadstropna hiša, obstoječa iz 12 pro-
storov, kjer se nahaja dobrodoča gostil-
na, trgovina in trafika. Zelo prometna
kraj v Vel. Zabljah št. 89. Zraven hiše
je tudi hlev in dvorišče za hišo pa
1000 m² vrta. Natančnejša pojasnila daje
lastnik: M. Stubelj Podlasi 66 p. Stanjel.

POZOR KMETOVALCI! Filip Bizjak iz
Poloč št. 17, naznanja vsem, kmetoval-
cem, da si je nabavil mrjasca pristne
nemške pasme.

NEVESTE POZOR! Za 300 Lir kupite
žimnice in vzmeti za 2 postelji. Tapet-
nik Viktor Jelerčič Trnovo 2 - Po-
stojna 89.

23 LETNI MLADENIČ elektricist, išče
kakoršnokoli službo. Ponudbe na upravo.

POSODILA NA VKNJIZBO po 6% z 10
do 50 letno amortizacijo, posojila po
5 1/2% za zgradbo kmetijskih poslopij,
svinjakov in hlevov; agrarna posojila po
3 1/2% za nakup zemljišča ter brez-
brestna posojila na starostno obrabo in
vsakovrstna druga posojila ter rešitev
vojne odškodninske, vstevši rekvizicij-
ske zadeve, preskrbi najhitreje gosp.
Anton Trampuž, sod. ofic. v pok v. Go-
rici - via Garibaldi št. 20/I.

MLEKAR izvežban v vseh mlekarskih
poslih, z večletno prakso išče službo.
Nastopi takoj ali po dogovoru. Event.
sprejme tudi mlekarstvo v najem. Ponud-
be na upravo.

SOBNA MOBILJA v dobrem stanu se
proda v Lonjerju št. 219.

Krojni tečaji

krojačem, šiviljam, pletiljam v Ljublja-
ni ali po pošti, z učnimi zvezki. Ob za-
ključku šolske izprave in izkaz. Zavod
priskrbi učenecem dovoljenje bivanja v
Jugoslaviji, oskrbo in službo. Krojni uč-
lišče, Ljubljana, Stari trg. 19, F. Potočnik
diplomiran v Italiji z naslovom krojnega
profesorja.

Primarij
Dott. D'OSVALDO
Specialist
za očne bolezni
se je preselil v via Dante 10.
Sprejema v GORICI
od 10-12 in od 3-4.

Geom. FR. SCHWEIGER
Zapriseženi cenilec
= GORICA, Viale XXIV Maggio, št. 11 =
poskrbi v najkrajšem času za
Agrarno posojilo od 6%
napravi tozadevno prošnjo in cenitev.

Velika zavarovalnica
- išče agente -
po občinah Julijske Benečije. - Naj-
boljši pogoji - Bodočnost!
Ponudbe: Assicurazioni, TRIESTE -
Via Valdirivo 32,1.

MAJOLIČNE PEČI
za kurjavo z drvmi

od Lir 110.—
naprej
GIOVANNI SPERZA
TRST
Via Coroneo 5
Tel. 70-12.

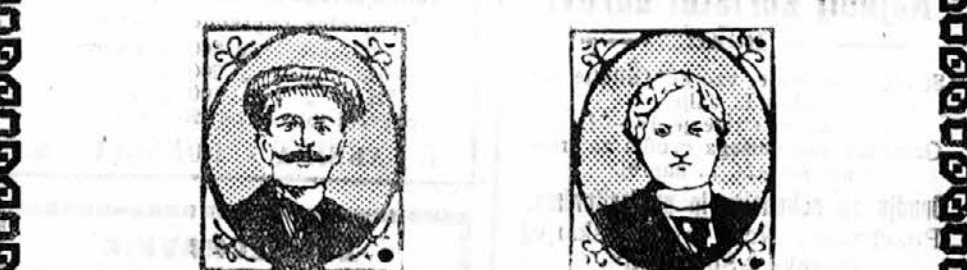

Ortopedični Zavod A. ZECCHI

TORINO - Via Roma 31, I.

Aparat ZECCHI
ustavi **KILO**

Srčna zahvala dveh zakoncev z Beneškega.

Gospa Salute in gospod Josip D'Alpaos, bivajoča v Garna
D'Alpago, pokr. Belluno, nam pošiljata svoji fotografiji s poobla-
stilom, da lahko objavimo njuno zahvalo za blagodejno zdravstveno
stanje, ki sta ga dosegla s posebnim aparatom ZECCHI, katerega
lahko brezplačno poskušajo prizadete osebe: moški, ženske in
otroci, pri priznanem ortopedu v naslednjih dneh in sledečih krajih:

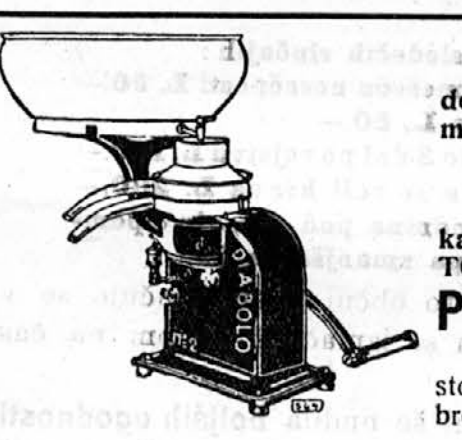
Trst: v četrtek 27. in petek 28. decembra v hotelu „Mocenisio“.
Reka: v soboto 29. in nedeljo 30. decem. v hotelu L' „Albergo Italia“

Dr. Delneri Gilberto
v GORICI
- Zdravnik -
za očne bolezni in predpis-
vanje očal.
Sprejema vsak dan od 11-12 in od 3-4
Corso Verdi 28.

Gostilna
„ALLE CORRIERE“
via Romagna 4
(zraven kavarnice „Fabris“)
Domača kuhinja in domača vina -
Najboljša postrežba - Zbirališče ljudi
z dežele in postajališče korijer na
vse kraje - Priporočata se vdana
ŠTRANCAR in PERIC.

SMILAJOD
Vsebuje jod in je vsled tega pripo-
ročljiv za čiščenje krvitežko dihanje,
kronični katar ter posebno dober za
osebe nad 50 let stare.
Cena steklenici Lir 10.—
Zavživa se vedno eno uro po jedi
2 žlici na dan.
LEKARNA CASTELLANOVICH
TRST - via dei Giuliani št. 42
Lastnik F. BOLAFFIO.

Lepi molitveniki
Za mladino priporočamo:
Kam gres? (200 strani). Cena 3.70,
4.—, 5.50, 9.— lir; usnje 11 lir.
Angelček (192 str.) 11 različnih ve-
zav, cena od 2.50 do 11 lir.
V zalogi tudi vsakovrstni drugi mol-
itveniki v 40 različnih vezavah od pre-
prostega platna do finega pristnega
usnja in umetne kosti.
Katoliška knjigarna v Gorici,
Via Carducci 2.

KMETOVALCI
Vi dobite od živinoreje najvišji
dozoz z naročitvijo edinega posne-
malnika
DIABOLO
kateri je prvovrsten ŠVEDSKI SVE-
TOVNI izdelek.
Plačuje se lahko v obrokih
Večletno jamstvo tovarne. Krajevni za-
stopniki se iščejo. Ceniki in katalogi so
brezplačno na razpolago.
RUDOLF JONSON, BOLZANO

Pojasnila dajeta zastopnika:
Vittorio Jonson, Gorica via Contavalle 4
Šonc Viktor - Tomaj.

TVRDKA G. STRUCHEL
naslednih G. Curet
Via Mazzini 36 - TRIESTE - Via S. Caterina 7
Vse blago
rešeno pri požaru, se prodaja po izrednih cenah
Perilo - Volnenina - Žamet - Svilno blago - Pliši - Karakill - Nogavice -
Rokavice - Kože za našive - Čipke - In razne drobnarije itd.
Odrezki se prodajajo po najnižjih cenah.

LAMA „TRIESTE“
Trst, Corso Garibaldi 19

Najbolj koristni darovi za BOŽIČ

Strojčki za britje, vzorec Gillette od 3.— L. dalje.

Strojček za striženje 18.— L.
Garniture najfinjšega orodja za vrtnje od 9.50 L. naprej.

Orodje za rokodelce in profesorje.
Posebnost: Noži, britve, škarje, znamke „Solingen“.

— Vse zajamčeno in dober kup —
Corso Garibaldi 19 (prej Barriera)

ZLATARNA Albert Povh
TRST, Via Mazzini št. 46
kupi krone po 1.46
Propravlja in prodaja zlatenino

Na majhne obroke

obleke, paletots, štajerske suknje,
dežni plašči, blago za obleke,
fuštanj, perilo, kape, dežniki itd.

TRST, piazza della Borsa 7, I. nad.

Velika zaloga mrtvaških predmetov.

Kompletne pogrebne opreme:

I. razreda od 800 lir naprej

II. " " 200 " "

III. " " 100 " "

pogrebi otrok od 25 lir naprej.

I. SAKSIDA - DORNBERG 3.

ZOBOZDRAVNIK

Dr. L. MERMOLJA

SPECIJALIST ZA ZOBNE IN
USTNE BOLEZNI

SPREJEMA V GORICI

Na Travniku številka 5 II.

od 9-12 in od 3-5.

Če potrebujete obuvale in hočete svoj denar koristno izdati,
pojdit v staro in dobro znano

ČEVLJARNO VODOPIVEC

št. 29 via Riborgo — TRST — via Riborgo št. 29

kjer najdete bogato izbero moške, ženske in otroške obutve,
preproste in luksuriozne.

PAZITE na ime in številko, jasno zapisano na tabli trgovine.

Prevzema tudi poprave in naročila po meri.

KMETOVALCI !!

Podpisano zastopstvo javlja poljedelcem, da je prevzelo glavno zastopstvo za Julijsko Benečijo družbe „L'Euganea“, zavarovalnice za govejo živino s sedežem v Padovi. Ista nudi poljedelcem sledeče ugodnosti:

1.) Izplača odškodnino v iznosu 90% vrednosti
zdrave živine v slučaju pogina goveje živine,
če je ista poginila vsled bolezni ali drugih
vzrokov.

2.) Dovolj odškodnino v sledečih slučajih:

a) Za splav po šestem mesecu nosečnosti L. 50.—

b) Za mrtvorojeno tele L. 80.—

c) Za tele ki je poginilo 3 dni po rojstvu L. 100.—

d) Za tele žrtvovano da se reši krava L. 200.—

Za oba dvojčka se odškodnina pod a, b, c in d pomnoži za 50%, za enega pa zmanjša za 25%.

Premijo določi vsako leto občni zbor. Plačuje se v dveh polletnih predjemih in se izplača z ozirom na čas in na zavarovalno glavnico.

Nobena družba doslej ni še nudila boljših ugodnosti in ne določala tako nizkih premij kot družba „L'Euganea“. Vsak pameten in previden posestnik, naj pred zavarovanjem zahteva od družbe pravila pogoje, police, cenik izplačanih odškodnin, tarife, predhodne stroške ter bo spoznal da nobena družba ne nudi ugodnejših pogojev in da družba „L'Euganea“ zasluži prednost bodisi vsled točnosti pri izplačevanju, bodisi vsled jamstev ki jih nudi.

Družba „L'EUGANEA“ odškoduje tudi nezgode povzročene vsled bolezni na parkljih ali vsled kake druge kužne bolezni.

Iščemo zastopnike za občine v Jul. Benečiji kjer jih še ni - Izvrstni pogoji! - Pošljite pisane ponudbe in referenze.

„L'EUGANEA“

Zavarovalnica za govejo živino.

Glavno zastopstvo v TRSTU,

Via Valdirivo 82

Trgovina narejenih oblek in konfekcij **DAVIDE CAVALIERO**

TRST - Corso Garibaldi 5, Tel. 79-32
(prejšnja Barriera)

Bogata izbira oblek, površnikov, paltotov, nepremočljivih plaščev, jopičev, podloge iz kamelne dlake, trench coats in gabardines za može, mladeniče in otroke.

Blago na mero, domače in tuje proizvodnje.

- Specialiteta v plavih in črnih oblekah -

Krojačnica I. reda.

Govori se slovensko

Zmerne cene. — Cene konkurenčne.

S. T. I. P.

Società Anonima — Milano

Za praznike izrabite priliko!

VELIKA

RAZPRODAJA VSEGA BLAGA

falirane tvrdke Camerino

TRST - Via Felice Venezian št. 9.

Svila - Volna - Kotenina - Drobna-

rija - Robci - Nogovice - Rokavice -

Plahte - Volneno blago za obleke -

Brisače - ostanki

Primerjajte nekatere naše cene:

Paletot	L. 80.—
Pullower	od L. 16.— naprej
Svilene šerpe	" 3.90 "
Moške nogavice	od L. 0.95 do L. 3.75
Ženske nogavice	" 2.50, 3.95, 4.90
Ženske nogavice svilene	L. 3.95
Kapok	po L. 5.90 kg.
Kovtri	" 55.—
Volna	od L. 3.90 naprej
Kravate	" 1.50 "
— itd. itd. itd. —	

Cene absolutno konkurenčne.

Najboljše čevlje ima v Trstu v zalogi

Matija Pahor

Trst — Via Arcata 19 — Trst

LASTNA IZDELOVALNICA :-:

Čevlji delani
samo na roko.
Tvrdka znana
po vseh pode-
želskih sejnih.

Pahor je na sejmu:
8. v Podgradu,
10. v Št. Petru n.K.
12. v Sežani
13. v Labinu letra,
16. v Trnevu - Bistr.